

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 75/2019-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. marca 2019 predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Legerským, Nám. sv. Anny 25, Trenčín, vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj práva na pokojné užívanie svojho majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 7 Co 205/2018 z 27. septembra 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. januára 2019 doručená (na poštovú prepravu podaná 10. januára 2019, pozn.) ústavná sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), ako aj práva na pokojné užívanie svojho majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Co 205/2018 z 27. septembra 2018 (ďalej len „uznesenie krajského súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že návrhom na začatie konania (žalobou) doručeným Okresnému súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) 28. apríla 2014 sa sťažovateľ (žalobca) domáhal proti [redacted] a [redacted] (ďalej len „žalovaní“) určenia, že kúpna zmluva z 20. augusta 2010 (ďalej len „kúpna zmluva“) uzavretá medzi [redacted] [predávajúci (ďalej len „dlžník“)] na strane jednej a žalovanými (kupujúcimi) na strane druhej o predaji nehnuteľností (ďalej len „nehnuteľnosti“) bližšie špecifikovaných v žalobe, na základe ktorej bol povolený vklad vlastníckeho práva do katastra (evidencie) nehnuteľností k týmto nehnuteľnostiam v prospech žalovaných rozhodnutím o povolení vkladu vlastníckeho práva pod č. V 1827/12, je neúčinná. V právnej veci žaloby sa konanie na okresnom súde viedlo pod sp. zn. 50 C 103/2014.

3. Sťažovateľ vzal písomným podaním z 1. marca 2018 žalobu proti žalovaným v celom rozsahu späť. Sťažovateľ späťvzatie žaloby odôvodnil tým, že na základe dohody o zrušení kúpnej zmluvy z 8. decembra 2017 uzavretej medzi dlžníkom a žalovanými (ďalej len „dohoda o zrušení kúpnej zmluvy“) rozhodnutím Okresného úradu Šaľa, katastrálneho odboru č. V 3046/2017 zo 4. januára 2018 došlo k spätnému prevodu (zápisu) vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v prospech dlžníka, dôsledkom čoho sa (odporovacia) žaloba stala bezpredmetnou. Podľa názoru sťažovateľa žalovaní teda boli tí, ktorí zavinili, že sa konanie muselo zastaviť. Z uvedeného dôvodu si sťažovateľ uplatnil proti žalovaným aj nárok na náhradu trov konania.

4. Okresný súd uznesením sp. zn. 50 Cbi 103/2014 z 18. mája 2018 (ďalej len „uznesenie okresného súdu“) rozhodol tak, že 1. konanie zastavil a 2. sťažovateľovi (žalobcovi) priznal proti žalovaným nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

5. Žalovaní proti uzneseniu okresného súdu v časti jeho výroku o náhrade trov konania (2) podali riadne a včas odvolanie – riadny opravný prostriedok, v ktorom namietali, že sťažovateľ v priebehu konania nepreukázal ani naplnenie hlavných zákonných podmienok pre úspešné uplatnenie práva odporovať danej kúpnej zmluve v zmysle § 42a a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov, medzi inými najmä, že kúpna zmluva ukracuje uspokojenie vymáhateľnej pohľadávky sťažovateľa voči dlžníkovi. Žalovaní ďalej uviedli, že sťažovateľ napriek tomu, že disponoval exekučným titulom, žalobu o určenie neúčinnosti kúpnej zmluvy podal 28. apríla 2014, avšak návrh na vykonanie exekúcie na základe tohto exekučného titulu proti dlžníkovi podal až v apríli roku 2018. Podľa tvrdenia žalovaných k spätnému prevodu vlastníckeho práva na dlžníka na základe dohody o zrušení kúpnej zmluvy nedošlo pre dôvodnosť žaloby, a preto podľa ich názoru, práve naopak, sťažovateľ bol ten, ktorý zastavenie konania zaviniť.

6. Uznesením krajského súdu bolo uznesenie okresného súdu v časti výroku o náhrade trov konania (2) zmenené tak, že žalovaným sa priznáva proti sťažovateľovi nárok na náhradu trov (prvostupňového) konania v rozsahu 100 %, a zároveň krajský súd žalovaným priznal proti sťažovateľovi aj nárok na náhradu trov odvolacieho (druhohstupňového) konania v rozsahu 100 %. Podľa zistenia ústavného súdu uznesenie krajského súdu nadobudlo právoplatnosť 14. novembra 2018.

7. Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„... Dôvodom rozhodnutia súdu o zastavení konania bolo späťvzatie žaloby celkom zo strany sťažovateľa, pričom sťažovateľ k takémuto procesnému úkonu pristúpil z jediného dôvodu, a to, že v priebehu konania zistil z listinných dôkazov predložených žalovanou stranou dňa 28.2.2018, že zo strany žalovaných 1) a 2) ako kupujúcich došlo k odstúpeniu od kúpnej zmluvy, voči ktorej smerovalo žalobou sťažovateľa uplatnené odporovacie právo a že v dôsledku toho už aj došlo k uzavretiu dohody o zrušení tejto kúpnej zmluvy medzi žalovanými 1) a 2) ako kupujúcimi a dlžníkom sťažovateľa ako predávajúcim, a to dňa 8.12.2017 a že na základe takejto dohody bol rozhodnutím Okresného úradu Šaľa, katastrálny odbor pod č. V 3046/2017 zo dňa 4.1.2018 povolený vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností ku všetkým nehnuteľnostiam, ktoré boli predmetom tejto kúpnej

zmluvy v prospech ich pôvodného vlastníka, teda v prospech dlžníka sťažovateľa. Keďže za tohto stavu vyvolaného výlučne konaním žalovanej strany sa stala táto odporovacia žaloba sťažovateľa bezpredmetnou a zároveň žalovaní 1) a 2) prestali byť nositeľmi pasívnej vecnej legitímácie v spore o takejto odporovacej žalobe, a to bez toho, aby nehnuteľnosti, ktoré odporovateľným právnym úkonom nadobudli od dlžníka sťažovateľa previedli tretej osobe (kedy by mal sťažovateľ možnosť uplatniť právo na náhradu), s poukazom na ustanovenie § 42b ods. 2 Obč. zák., nezostalo sťažovateľovi nič iné, než ako predmetnú odporovaciu žalobu vziať späť celkom v súlade s ustanoveniami § 144 a 145 ods. 1 CSP

Krajský súd... svoje rozhodnutie... odôvodnil v zásade len tým, že na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že v čase účinného späťvzatia žaloby žalobcom nebol dosiahnutý jej účel, čím je v konaní navodený stav, kedy je žalobca povinný nahradiť trovy konania protistrane, nakoľko späťvzatím žaloby procesne zaviniť zastavenie konania a že pokiaľ žalovaní 1) a 2) po podaní odporovacej žaloby uzavreli v decembri 2017 s [REDAKOVANÉ] (dlžníkom žalobcu) dohodu o zrušení kúpnej zmluvy zo dňa 20.8.2010 v celom rozsahu, teda odporovateľného právneho úkonu, tak využitie ich zákonného oprávnenia slobodne vstupovať do zmluvných vzťahov nie je možné posúdiť ako ich procesné zavinenie na zastavení konania o odporovacej žalobe.

Sťažovateľ považuje takéto odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu za právne celkom neakceptovateľné.“

8. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1) Základné právo [REDAKOVANÉ] na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj základné právo na vlastníctvo a majetok zaručené v čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a v čl. 1 ods. 1 Dodatkového protokolu č. 1 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave č. 7Co 205/2018-147 zo dňa 27.9.2018, porušené boli.

2) Uznesenie Krajského súdu v Bratislave č. 7Co 205/2018-147 zo dňa 27.9.2018 zrušuje a vec vracia Krajskému súdu v Bratislave na ďalšie konanie.

3) *Krajský súd v Bratislave je povinný nahradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania vo výške 415,51 € na účet jeho advokáta JUDr. Jána Legerského, Trenčín, nám. sv. Anny č. 15/25 vedený vo... pobočka Trenčín, IBAN... do 1 mesiaca od právoplatnosti tohto rozhodnutia.*“

II.

9. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

10. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

11. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 písm. a) až g) zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, ktoré sú podané navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, ktoré nemajú náležitosti ustanovené zákonom, ktoré sú neprípustné, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný

súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva.

13. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

14. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

15. Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré stanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

III.

16. Ako to z obsahu sťažnosti vyplýva, sťažovateľ namieta porušenie základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ako aj práva na pokojné užívanie svojho majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením krajského súdu.

17. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti namieta, že uznesenie krajského súdu vychádza z nesprávnej interpretácie a aplikácie § 256 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), pokiaľ krajský súd na rozdiel od okresného súdu dospel k názoru, podľa ktorého zastavenie konania zaviniť sťažovateľ (žalobca), a preto je povinný žalovaným nahradiť trovy konania.

18. Nosná námietka sťažovateľa teda spočíva v tvrdení, že krajský súd s poukazom na to, že v čase späťvzatia žaloby sťažovateľom účel odporovacej žaloby spočívajúci v možnosti veriteľa (sťažovateľa) dosiahnuť upokojenie svojej vymáhateľnej pohľadávky exekúciou (núteným výkonom) priamo proti tomu, kto mal alebo kto mal mať podľa tvrdenia sťažovateľa z odporovateľného právneho úkonu (kúpnej zmluvy) dojednaného s dlžníkom prospech, t. j. proti žalovaným, nebol dosiahnutý, dospel k záveru, že zastavenie konania zaviniť sťažovateľ. Krajský súd vec nesprávne právne posúdil a žalovaným priznal proti sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania arbitrárne.

19. Sťažovateľ zároveň tvrdí, že krajský súd svoje rozhodnutie riadne neodôvodnil, keď sa pri vyvodzovaní záveru o zavinení tej-ktorej strany sporu v rámci svojho odôvodnenia vôbec nezaoberal otázkou príčinnej súvislosti medzi konaním žalovaných (uzavretím dohody o zrušení kúpnej zmluvy) a späťvzatím žaloby.

IV.

20. Podľa § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde k návrhu na začatie konania podanému navrhovateľom, ktorý musí byť v celom konaní zastúpený advokátom, musí byť pripojené plnomocenstvo na zastupovanie navrhovateľa advokátom. V plnomocenstve sa musí výslovne uviesť, že navrhovateľ udeľuje zvolenému advokátovi splnomocnenie na zastupovanie pred ústavným súdom.

21. Ústavný súd vzhľadom na dikciu § 43 ods. 3 zákona o ústavnom súde konštatuje, že hoci sťažovateľ spolu so sťažnosťou doručil aj splnomocnenie pre advokáta (z 9. januára 2019), ktorým mu udeľuje súhlas na zastupovanie vo veci sťažnosti pre porušenie označených základných práv podľa ústavy a práv podľa dohovoru a dodatkového protokolu uznesením krajského súdu s uvedením presných identifikačných údajov tohto rozhodnutia, t. j. označením súdu, ktorý ho vydal, uvedením spisovej značky, ako aj dátumu jeho vydania, obsahom tohto splnomocnenia už nie je výslovné vyhlásenie splnomocniteľa, že sa splnomocnenie zvolenému advokátovi udeľuje na zastupovanie pred ústavným súdom.

22. Napriek tomu, že uvedený nedostatok splnomocnenia by sám osebe mohol byť dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí, ústavný súd v snahe vyhnúť sa prílišnému formalizmu pri posudzovaní procesných úkonov účastníkov konania pred ústavným súdom a sledujúc naplnenie princípu spravodlivosti a vôbec princípu materiálneho právneho štátu uznesenie krajského súdu podrobil ústavnému prieskumu podľa čl. 127 ústavy.

V.

23. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

24. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

25. Ústavný súd preto v záujme preskúmateľnosti vlastnej rozhodovacej činnosti považoval za potrebné poukázať aj na relevantnú časť odôvodnenia uznesenia krajského súdu:

«... V zmysle citovaných zákonných ustanovení, ak súd zastavuje konanie (napr. z dôvodu späťvzatia žaloby) zaoberá sa pri rozhodovaní o náhrade trov konania tým, či niektorá zo strán sporu zavinila, že konanie muselo byť zastavené. V prípadoch, v ktorých bolo zastavenie konania zavinené stranou sporu, súd prizná protistrane náhradu trov konania, ktoré účelne vynaložila na uplatňovanie alebo bránenie svojho práva. Zároveň je potrebné otázku, či strana zavinila, že konanie muselo byť zastavené, posudzovať podľa procesného výsledku. Ak došlo k zastaveniu konania podľa § 145 ods. 1 C.s.p. v prípade, že žalobca vzal účinne späť svoju žalobu, je v zásade žalobca povinný nahradiť trovy konania protistrane, nakoľko späťvzatím žaloby procesné zavinil zastavenie konania. Pri posudzovaní zavinenia v zmysle § 256 ods. 1 C.s.p., výraz „zavinenie“ nemožno interpretovať v doslovnom jazykovom zmysle, ale vo vzťahu príčinnej súvislosti, ktorej príčinou je správanie strany sporu a dôsledkom je vznik trov druhého účastníka. Ak došlo k zastaveniu konania podľa § 145 ods. 1 C.s.p. v prípade, že žalobca vzal účinne späť svoju žalobu, pričom v čase späťvzatia žaloby nebol dosiahnutý účel žaloby, je žalobca povinný nahradiť trovy konania v tejto časti protistrane, nakoľko späťvzatím žaloby procesné zavinil zastavenie konania.

... V prejednávanom prípade je vo vzťahu k posúdeniu otázky procesného zavinenia na zastavení konania podstatným posúdenie, či v čase späťvzatia žaloby žalobcom bol dosiahnutý účel žaloby, ktorou sa žalobca domáhal učenia, že kúpna zmluva uzavretá medzi [REDAKOVANÉ]... ako predávajúcim a žalovanými 1/,2/ ako kupujúcimi, podľa ktorej bol vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností povolený pod č. V 1827/12 a na základe ktorej boli žalovaní 1/,2/ v celosti, ako bezpodielové spoluvlastníctvo manželov, zapísaní za vlastníkov nehnuteľností presne špecifikovaných v žalobe, je voči žalobcovi právne neúčinná. Odvolací súd zdôrazňuje, že účelom odporovacej žaloby je ochrana veriteľa spočívajúca v možnosti dosiahnuť rozhodnutie súdu, ktorým by bolo určené, že dlžníkom urobený právny úkon je voči veriteľovi neúčinný. Rozhodnutie súdu, ktorým bolo odporovacej žalobe vyhovené, potom predstavuje podklad na to, že sa veriteľ môže na základe exekučného titulu, vydaného proti dlžníkovi, domáhať

vykonania exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným (právne neučinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku, a to nie proti dlžníkovi, ale voči osobe, v prospech ktorej bol právny úkon urobený. Odporovacia žaloba je teda právnym prostriedkom slúžiacim k uspokojeniu vymáhateľnej pohľadávky veriteľa v exekučnom konaní, a to postihnutím vecí alebo iných majetkových hodnôt, ktoré odporovateľným právnym úkonom ušli z dlžníkovho majetku, prípadne vymožením peňažnej náhrady vo výške zodpovedajúcej prospechu získanému z odporovateľného právneho úkonu.

... Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd na rozdiel od súdu prvej inštancie dospel k záveru, že v čase účinného späťvzatia žaloby žalobcom nebol dosiahnutý jej účel, čím je v konaní navodený stav, kedy je žalobca povinný nahradiť trovy konania protistrane, nakoľko späťvzatím žaloby procesné zaviniť zastavenie konania. Pokiaľ žalovaní 1/,2/ po podaní odporovacej žaloby uzavreli v decembri 2017 s [REDACTED] [REDACTED] o zrušení Kúpnej zmluvy zo dňa 20.8.2010 v celom rozsahu (t. j. odporovateľného právneho úkonu), využitie ich zákonného oprávnenia slobodne vstupovať do zmluvných vzťahov nie je možné posúdiť ako ich procesné zavinenie na zastavení konania o odporovacej žalobe.

... Na základe uvedeného odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie v napadnutej časti podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, že žalovaným 1/,2/ priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

... O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1 a § 396 ods. 1 C.s.p. a nárok na ich plnú náhradu priznal v odvolacom konaní úspešným žalovaným 1/,2/ proti žalobcovi s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 2 C.s.p. po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktorý vydá súdny úradník...»

26. Ústavný súd predovšetkým poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej rozhodovanie o trovách konania pred všeobecnými súdmi zásadne patrí do právomoci týchto súdov, pri ktorej sa prejavujú atribúty ich nezávislého súdneho rozhodovania, a ústavný súd preto iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania a k zrušeniu rozhodnutia o náhrade trov konania vrátane rozhodnutia o ich výške pristupuje len za celkom výnimočných okolností.

Ústavný súd môže zasiahnuť do rozhodnutí všeobecných súdov o trovách konania iba za predpokladu, že by rozhodnutím všeobecného súdu došlo k procesnému excesu, ktorý by zakladal zjavný rozpor s princípmi spravodlivého súdneho konania (porovnaj m. m. II. ÚS 78/03, II. ÚS 31/04, IV. ÚS 45/06, I. ÚS 156/2010, IV. ÚS 40/2011).

27. Po preskúmaní napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľa, podľa ktorej krajský súd rozhodujúci o odvolaní – riadnom opravnom prostriedku žalovaných proti uzneseniu okresného súdu v časti jeho 2. výroku o náhrade trov konania, nevysporiadajúc sa s príčinnou súvislosťou medzi konaním žalovaných a späťvzatím žaloby, ustálil, že v právnej veci žaloby zastavenie konania zaviniť sťažovateľ, nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Odôvodnenie uznesenia krajského súdu v zmysle § 388 CSP je podľa názoru ústavného súdu v celku zrozumiteľné a konanie nevykazuje znaky podstatných pochybení procesného charakteru. Ústavný súd preto nevidí žiadny relevantný dôvod na prehodnocovanie záverov rozhodnutí všeobecných súdov. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

28. Podľa § 256 ods. 1 CSP ak strana procesne zavinila zastavenie konania, príslušný súd prizná náhradu trov konania protistrane.

29. Z odôvodnenia uznesenia krajského súdu zjavne vyplýva, že inštitút odporovateľnosti v zásade slúži potrebám exekučného konania, keďže jeho účelom je umožniť veriteľovi (sťažovateľovi), ktorý má voči dlžníkovi vymáhateľnú pohľadávku, domôcť sa v exekúcii uspokojenia tejto pohľadávky z majetku (vecí, práv alebo iných majetkových hodnôt), ktorý ušiel dlžníkovi v dôsledku jeho odporovateľného právneho úkonu. Rozhodnutie, ktorým príslušný súd odporovacej žalobe vyhovie, t. j. určí, že proti veriteľovi je dlžníkom urobený právny úkon, ktorý ukracuje uspokojenie jeho

vymáhateľnej pohľadávky, neúčinný, je nevyhnutným podkladom na to, aby sa veriteľ (sťažovateľ) na základe exekučného titulu vydaného proti dlžníkovi mohol domáhať vykonania exekúcie postihnutím toho, čo odporovateľným (neúčinným) právnym úkonom ušlo z dlžníkovho majetku. Návrh na vykonanie exekúcie v takomto prípade smeruje nie proti dlžníkovi – osobe, ktorá je podľa exekučného titulu zviazaná, ale proti tomu, s kým alebo v koho prospech dlžník právny úkon urobil. Krajský súd však v nadväznosti na argumentáciu žalovaných v ich odvolaní – riadnom opravnom prostriedku proti uzneseniu okresného súdu o tom, že v danej právnej veci neboli naplnené ani základné hmotno-právne podmienky na to, aby bolo možné žalobe vyhovieť, a to medzi inými najmä uzavretie kúpnej zmluvy v posledných troch rokoch predchádzajúcich podaniu žaloby, prípadná neprímeraná nízkosť kúpnej ceny, nemožnosť dosiahnutia uspokojenia vymáhateľnej pohľadávky sťažovateľa exekúciou proti dlžníkovi postihnutím prípadného iného majetku dlžníka, a tým ukrátenie jeho uspokojenia odporovaným právnym úkonom (kúpnu zmluvou), ustálil, že dôvodom späťvzatia žaloby nebolo uzavretie dohody o zrušení kúpnej zmluvy medzi dlžníkom a žalovanými a spätný prevod (zápis) vlastníckeho práva na jej základe na dlžníka, resp. že uzavretie dohody o zrušení kúpnej zmluvy samo osebe bez ďalšieho procesné zavinenie žalovaných nezakladá. Ak teda na základe žalobných tvrdení sťažovateľa za predpokladu ich preukázania (bez ohľadu na to, či by sa tieto tvrdenia v konaní napokon preukázali alebo nepreukázali, pozn.) nebolo možné dôvodnosť žaloby procesne vyvodiť, ako to krajský súd v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, v čase späťvzatia žaloby nebol (a ani nemohol byť) jej účel naplnený (žaloba bola totiž od samého počiatku neúčelná, pozn.), a teda zastavenie konania zaviniť sťažovateľ. Krajský súd preto priznal žalovaným proti sťažovateľovi nárok na náhradu trov konania. Vychádzajúc z uvedeného, podľa názoru ústavného súdu nemožno dospieť k záveru, že by uznesenie krajského súdu nezodpovedalo požiadavkám ústavnosti z hľadiska namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie.

30. Uvedené platí o to viac, že sťažovateľ svoju argumentáciu o zavinení zastavenia konania žalovanými obmedzuje iba na skutočnosť uzavretia dohody o zrušení kúpnej zmluvy medzi dlžníkom a žalovanými a na spätný prevod vlastníckeho práva na jej základe

v prospech dlžníka, dôsledkom čoho sa mala stať žaloba bezpredmetnou, avšak sťažovateľ tvrdenia žalovaných o tom, že v danej veci už v čase podania žaloby neboli splnené ani základné podmienky na to, aby bolo možné určiť, že kúpna zmluva je právne neúčinná, a tým žalobe, resp. jej petitu vyhovieť, nijako nevyvracia a ani len nespochybňuje.

31. Ústavný súd pre úplnosť veci a v záujme presvedčivosti svojej rozhodovacej činnosti poukazuje s ohľadom na povinnosť nahradiť trovy konania v prípade zastavenia konania tiež na nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I. ÚS 2899/2010 z 8. marca 2011, ktorý okrem iného argumentoval takto: „... *Nyní posuzovaný případ přílehně ukazuje, že teze (kterou aplikoval i městský soud), dle níž to, zda byla zpětvzatá žaloba podána důvodně, tedy zda zastavení řízení procesně zavinil žalovaný, lze zjistit jen z porovnání petitu žaloby a následného chování žalovaného, může být přepjatým formalismem a v extrémním rozporu s principy spravedlnosti. V konkrétním případě - jako byla nyní posuzovaná věc - může být nutné přihlížet i k odůvodnění žalobního petitu, a to za účelem eliminace stavu, který by byl v extrémním rozporu s principy spravedlnosti. Princip procesního výsledku nelze chápat formálně, neboť nejen petit, ale i žalobní tvrzení, tedy důvody žaloby vyjadřují, proč se žalobce žalovaného plnění domáhá...*“

32. Podľa názoru ústavného súdu z uznesenia krajského súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Krajský súd pri rozhodovaní a odôvodňovaní svojho právneho záveru správne interpretoval a aplikoval § 256 ods. 1 CSP, jeho závery sú dostatočne odôvodnené a nevykazujú žiadne znaky svojvôle. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru (IV. ÚS 342/2010, III. ÚS 348/2011, IV. ÚS 142/2012, III. ÚS 11/2014, II. ÚS 584/2014), v ktorej už opakovane konštatoval, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, prípadne porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V tejto súvislosti zhodne s doterajšou judikatúrou pripomína, že jeho úlohou nie je posudzovať vhodnosť, účelnosť výkladu príslušného právneho predpisu všeobecným súdom a rovnako tak ústavný súd nezjednocuje rozdielnu judikatúru všeobecných súdov.

33. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd konštatuje, že zo skutočností, ktoré sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, nevyplýva žiadna možnosť ich porušenia, realnosť ktorej by mohol ústavný súd posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

34. Pokiaľ totiž sťažovateľ porušenie svojho základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie svojho majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu odvíja od porušenia práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, vzhľadom na to, že ústavný súd nedospel k porušeniu uvedených práv, je preto celkom prirodzené, že nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 ústavy, ako ani práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

35. Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd sťažovateľovu ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

36. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. marca 2019